

rendszeressé és tudatossá. A továbbművelésnek legjobb támogatói a jelesebb szakkönyvek, a tanár szempontjából főleg azok, melyek az oktatás munkájával is kapcsolatban vannak. A tanítás szempontjából ilyen jeles szakkönyvnek kell tekintenünk Kövessy Jenőnek a közelmúltban megjelent: „Számolás és mérés“ című könyvét, melyet elsősorban a mennyiségtant tanító polgári iskolai tanárok, mint nélkülözhetetlen tanári segédkönyvet, a tanítás munkájában eredményesen és gyümölcsözően felhasználhatnak.

A könyvnek két része van. Az első rész 9 fejezete és a függelék a polgári fiúiskolai számtani (aritmetikai) tananyagának megfelelő ismereteket, a második rész pedig az elemi gyakorlati geometriai ismereteket tartalmazza. Az első rész tartalma: A számok és mértékek. Alapműveletek egész számokkal és tizedestörtekkel. Számolás közönséges törtszámokkal. Következtetési számítások. Arányos osztási feladatok. Százalékszámítás. Kötvényekre és pénzekre vonatkozó számítások. A gyakorlati élet körében alkalmazott néhány számítás. A függelékben: Egyszerű könyvelés. A számok összehasonlítása ábrázolással. A második rész tartalma: A vonalak, szögek és az egyszerű síkidomok. Felület- és területszámítások. Felszín- és köbtartalomszámítások.

Az egyes fejezetekben tárgyalt anyagrészeket a szerző a mennyiségtan szaktanárát jellemző alapossággal és precizitással tárgyalja, de különösen kiemelendő a könyv gyakorlati jellege, mert a gyakorlati alkalmazásoknál (Biztosítások, adók, illetékek, vámok; takarékpénztári számítások; értékpapírszámítás; ipari számítások; vasúti- és postaforgalom; állami és társadalmi gondoskodás a munkavállalatoknál; felület- és térfogatszámítások stb.) mindenütt a való élet gyakorlatának megfelelő adatokkal dolgozik s a vonatkozó számításokat is mindig a tényleges gyakorlatnak megfelelően mutatja be.

Kövessy Jenőnek a líceumok részére írt kiváló mennyiségtani tankönyveit is a körültekintető tervszerűség, gondosság s a gyakorlati számítások úzusszerű eljárásainak a való élet gyakorlatának teljesen megfelelő bemutatása jellemzi s ezek az értékek a most kiadott szép kiállítású könyvben is teljes mértékben érvényesülnek.

A könyv elsősorban a tanulni vágyó művelt közönség számára íródott, de éppen fenti értékeit tekintve, mint a gondos tanítás segédeszközét, azt a középfokú iskolák szaktanárai sem nélkülözhetik. Az a véleményünk, hogy ezt az értékes, gondos munkát, elsősorban a polgári iskolák mennyiségtani tanárainak, feltétlenül be kell szereznük.

Kratofil Dezső.

Lovas László: Hogyan számolhatunk gyorsan és pontosan. (Debrecen, 1943. 36 lap.) Rövid bevezetés után a szerző a füzet címének megfelelően két főrészben (a pontosság, a gyorsaság) tárgyalja mondani-

valóit. — A pontosság megkívánja azt, hogy számításainkban bizonyos fokozatokat tartsunk be: 1. a feladat megértése után meg kell állapítanunk, hogy milyen adatokra van szükségünk. 2. a mértékeket a feladatnak megfelelően kell megválasztanunk, 3. eldöntjük, hogy hány tizedesjegyre van szükségünk, 4. a mérés, illetve számolás előtt becslést végzünk, 5. a szükséges számítást (számításokat) elvégezzük, 6. a kapott eredményt próbával ellenőrizzük és összehasonlítjuk a megbecsült értékkel, 7. az eredményt értékeljük (a legszemléletesebb módon fejezzük ki és kikerekítjük). — A számítás gyorsaságában a rövidítések játszó a legfontosabb szerepet. Ebből a szempontból a szerző végigmegegy a négy alapműveleten egész- és tizedesszámokkal, majd a közönséges törtéken alapuló rövidítésekkel kapcsolatban táblázatot ad a százalékkérték leggyorsabb kiszámítási módjára. Táblázatot közöl a kamatszámítás gyorsítására is. — A szerző mondanivalóit mindvégig példákkal kíséri. A füzet jól áttekinthető, rendszeres munka, melyet a szakemberek haszonnal olvashatnak.

Krix Márton.

Dr. Korponay Ede: Mit tudsz az olajról. Bpest. A szerző kiadása. 202. oldal.

Az elmúlt esztendőben örvedetesen sokasodtak azok a fiatal-ság számára készült írások, könyvek, melyeknek célja a természet-tudományok vagy azok egyik ágának népszerűsítése volt. Ugyanezt a nemes célt szolgálja Korponay Ede dr.: Mit tudsz az olajról? című könyve is. A könyv ügyesen vezet végig az olvasót a kőolaj keletkezésének elméletén és az olaj feltárásán át azon a hosszú úton, amelyen a kőolaj finomítás után eljut a fogyasztóhoz. Megismerjük a kőolaj utáni kutatás és a kútfúrás módszereit egyaránt, a kutak üzembehelyezését. Szinte lélekzet elállítóan izgalmas fejezet küzdelmet. Úgyesen vetíti a szerző az olvasó szeméi elé, hogy hogyan kerül a kitermelt kőolaj tartálykocsikban, tankhajókban, távvezetékek útján a feldolgozó üzembe; a feldolgozás és a finomítás fogásaival, eljárásaival talán már egy kicsit túl nagy, csak a szakembert érdeklő részletességgel ismerkedik meg az olvasó. Megismerjük a nagyon fontos krakk- és polimér benzín előállítását, sőt a mesterséges benzinyártással is foglalkozik röviden a könyv. A könyv egyik fejezete alapján nagyszerű képet alkothatunk a kőolaj közgazdasági jelentőségéről, mert világhatalmat jelent a kőolajjal bőségesen megáldott nemzetek számára és mérhetetlen meggazdagodást a nemzet egyes fiai számára. Bizonyára az a fejezet fogja megragadni ifjúságunk érdeklődését legjobban, amely leírja azt az elkéseredett és sokszor véres háborúban kirobbanó harcot, melynek célja a kőolajhegemonia megszerzése és amely még napjainkban is nemzetek közötti háború csíráját hordja magában. A nagyvilágból azután hazavezet bennünket a szerző és leírja azt a hatal-